A BIZOTTSÁG (EU) 2015/1940 RENDELETE

(2015. október 28.)

az 1881/2006/EK rendeletnek az anyarozs-szkleróciumok egyes feldolgozatlan gabonafélékben való felső határértéke, valamint a nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések tekintetében történő módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel az élelmiszerekben előforduló szennyező anyagok ellenőrzésére vonatkozó közösségi eljárások megállapításáról szóló, 1993. február 8-i 315/93/EGK tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 2. cikke (3) bekezdésére,

mivel:

(1) Az 1881/2006/EK bizottsági rendelet ([2]) meghatározza az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeit.

(2) Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak (EFSA) az élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagok tudományos testülete (CONTAM) szakvéleményt ([3]) fogadott el az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló anyarozs-alkaloidokról. A CONTAM egy 1 μg/testtömeg kg mértékű csoportos akut referenciadózist, valamint egy 0,6 μg/testtömeg kg mértékű csoportos tolerálható napi bevitelt állapított meg.

(3) Az anyarozs-alkaloidok gabonafélékben való jelenléte bizonyos mértékben összefüggésben áll az anyarozs-szkleróciumok gabonafélékben való jelenlétével. Kapcsolatuk nem abszolút érvényű, mivel anyarozs-alkaloidok a gabonafélékről leváló anyarozs-szkleróciumok porában is jelen lehetnek. Ezért fontossági sorrendben első lépésben az anyarozs-szkleróciumokra kell felső határértéket megállapítani, miközben további adatokat kell gyűjteni az anyarozs-alkaloidok gabonafélékben és gabonatermékekben való jelenlétére vonatkozóan. Ugyanakkor tény, hogy az anyarozs-szkleróciumokra megállapított felső határérték betartása nem feltétlenül garantálja az élelmiszerbiztonságot az anyarozs-alkaloidok jelenlétére nézve. Ezért az illetékes hatóságok a 178/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet ([4]) 14. cikkének (8) bekezdésével összhangban intézkedéseket hozhatnak az élelmiszer forgalomba hozatalának korlátozására vagy az ilyen élelmiszer piacról való kivonására, amennyiben az élelmiszer az anyarozs-alkaloid-tartalma miatt az anyarozs-szkleróciumokra megállapított felső határérték ellenére sem bizonyul biztonságosnak.

(4) Pontosítani kell továbbá, hogy az anyarozs-szkleróciumokra megállapított felső határértékeknek a forgalmazás mely szakaszára kell vonatkozniuk, mivel a tisztítást és válogatást követően csökkenhet az anyarozs-szkleróciumok jelenléte. Ennek megfelelően a gabonafélékben jelenlévő anyarozs-szkleróciumokra megállapított felső határértékeknek a forgalmazás azon szakaszára kell vonatkozniuk, mint egyéb mikotoxinok esetében.

(5) Az 1881/2006/EK rendelet alkalmazásából nyert tapasztalat azt mutatja, hogy egyértelműsíteni kell az „első szintű feldolgozás” fogalmát, különösen az integrált termelési és feldolgozási rendszerek, valamint a hántolás tekintetében.

(6) Annak érdekében, hogy megállapítható legyen az anyarozs-alkaloidok és az anyarozs-szkleróciumok jelenléte közötti összefüggés, fontos adatokat gyűjteni az anyarozs-alkaloidok gabonafélékben és gabonatermékekben való jelenlétére. Az anyarozs-alkaloidokra vonatkozó megállapítások benyújtására 2016. szeptember 30-ig van mód, így biztosítva, hogy az anyarozs-alkaloidokra megfelelő és elérhető, egyben az emberi egészség nagyfokú védelmét biztosító felső határértékek kerüljenek megállapításra.

(7) Az ochratoxin-A-szennyezettség csökkentése érdekében továbbra is fontos a megelőző intézkedések alkalmazása, ugyanakkor az intézkedésekhez kapcsolódó megállapításokról, eredményekről, illetve az azok alkalmazásában elért előrehaladásról nem szükséges évente jelentést benyújtani. Az 1881/2006/EK rendelet 9. cikkében foglalt nyomonkövetési és jelentéstételi előírásokat frissíteni kell.

([1]) HL L 37., 1993.2.13., 1. o.

([2]) A Bizottság 2006. december 19-i 1881/2006/EK rendelete az élelmiszerekben előforduló egyes szennyező anyagok felső határértékeinek meghatározásáról (HL L 364., 2006.12.20., 5. o.).

([3]) Az EFSA-nak az élelmiszerláncba bekerülő szennyező anyagokkal foglalkozó tudományos testülete (CONTAM); Tudományos szakvélemény az élelmiszerekben és takarmányokban előforduló anyarozs-alkaloidokról. EFSA Journal 2012; 10(7):2798. [158 o.]. doi:10.2903/j.efsa.2012.2798. Online elérhető a következő címen: www.efsa.europa.eu/efsajournal.htm

([4]) Az Európai Parlament és a Tanács 2002. január 28-i 178/2002/EK rendelete az élelmiszerjog általános elveiről és követelményeiről, az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság létrehozásáról és az élelmiszer-biztonságra vonatkozó eljárások megállapításáról (HL L 31., 2002.2.1., 1. o.).

(8) Az 1881/2006/EK rendeletet ezért ennek megfelelően módosítani kell.

(9) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Az 1881/2006/EK rendelet a következőképpen módosul:

1. A 9. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„*9. cikk*

A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

(1) A tagállamok nyomon követik az esetleg magas nitráttartalmú zöldségek, különösen a leveles zöldségek nitrátszintjét, és rendszeresen tájékoztatják az EFSA-t az ellenőrzések eredményeiről.

(2) A tagállamok összefoglaló jelleggel tájékoztatják a Bizottságot az aflatoxinokkal kapcsolatban a 884/2014/EU bizottsági végrehajtási rendelet (*) szerint végzett vizsgálatokkal kapcsolatos megállapításokról, az előfordulásra vonatkozó egyedi adatokat pedig megküldik az EFSA-nak.

(3) A tagállamok és az érdekelt szakmai szervezetek évente tájékoztatják a Bizottságot a végzett vizsgálatok eredményeiről, beleértve a dezoxinivalenol, a zearalenon, a fumonizin B_1 és B_2, valamint a T-2 és HT-2 toxin általi szennyeződés megelőzésére hozott intézkedések alkalmazásában történt előrehaladást. A Bizottság a tagállamok rendelkezésére bocsátja e vizsgálatok eredményeit. A vonatkozó előfordulási adatokat az EFSA-nak kell benyújtani.

(4) A tagállamok és az érdekelt szakmai szervezetek számára erős ajánlásként fogalmazódik meg az anyarozs-alkaloidok gabonafélékben és gabonatermékekben való jelenlétének nyomon követése.

A tagállamok és az érdekelt szakmai szervezetek számára szintén erős ajánlásként fogalmazódik meg, hogy az anyarozs-alkaloidokra vonatkozó megállapításokat legkésőbb 2016. szeptember 30-ig továbbítsák az EFSA-hoz. Ezen megállapítások között szerepelhetnek előfordulásra vonatkozó adatok, valamint konkrét információk az anyarozs-szkleróciumok jelenléte és az egyes anyarozs-alkaloidok szintje közötti összefüggésről.

A Bizottság a megállapításokat hozzáférhetővé teszi a tagállamok számára.

(5) A tagállamok és az érdekelt szakmai szervezetek által az (1)–(4) bekezdésekben foglaltakon kívüli egyéb szennyező anyagok előfordulására vonatkozóan gyűjtött adatokat az EFSA-hoz kell megküldeni.

(6) Az előfordulására vonatkozó adatokat az EFSA adatbenyújtási formátuma szerint kell benyújtani az EFSA-hoz, az élelmiszer- és takarmányügyi szabvány mintaleírására vonatkozó EFSA-iránymutatásoknak (**), valamint az EFSA konkrét szennyező anyagokra megállapított további egyedi jelentéstételi követelményeinek megfelelően. Az érdekelt szakmai szervezetek által benyújtott előfordulási adatokat az EFSA-hoz kell megküldeni, adott esetben az EFSA egyszerűsített adatbenyújtási formátumát használva.

(*) A Bizottság 2014. augusztus 13-i 884/2014/EK rendelete az egyes harmadik országokból behozott bizonyos takarmányokra és élelmiszerekre az aflatoxinokkal való fertőződés kockázata miatt vonatkozó egyedi feltételek megállapításáról és az 1152/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 242., 2014.8.14., 4. o.).

(**) http://www.efsa.europa.eu/en/datex/datexsubmitdata.htm”

2. A melléklet e rendelet mellékletének megfelelően módosul.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2015. október 28-án.

a Bizottság részéről
az elnök
Jean-Claude JUNCKER

MELLÉKLET

Az 1881/2006/EK rendelet melléklete a következőképpen módosul:

1. A 2. szakasz a következő, 2.9. ponttal egészül ki:

„2.9	**Anyarozs-szkleróciumok és anyarozs-alkaloidok**	
2.9.1.	Anyarozs-szkleróciumok	
2.9.1.1.	Feldolgozatlan gabonafélék ([18]), a kukorica és a rizs kivételével	0,5 g/kg (*)
2.9.2.	Anyarozs-alkaloidok (**)	
2.9.2.1.	Feldolgozatlan gabonafélék ([18]), a kukorica és a rizs kivételével	— (***)
2.9.2.2.	Malomipari gabonatermékek, a kukoricából és rizsből származó malomipari termékek kivételével	— (***)
2.9.2.3.	Kenyér (beleértve a kisméretű pékárut is), cukrászsütemény, keksz, gabonaszelet és tésztafélék	— (***)
2.9.2.4.	Csecsemőknek és kisgyermekeknek szánt gabonaalapú élelmiszerek	— (***)

(*) A mintavételt a 401/2006/EK bizottsági rendelet (HL L 70., 2006.3.9., 12. o.) I. mellékletének B. pontja szerint kell elvégezni. Az elemzést mikroszkópos vizsgálattal kell végezni.

(**) A következő 12 anyarozs-alkaloid összesen: ergokrisztin/ergokrisztinin; ergotamin/ergotaminin; ergokriptin/ergokriptinin; ergometrin/ergometrinin; ergozin/ergozinin; ergokornin/ergokorninin.

(***) Az élelmiszerkategóriára megfelelő és elérhető, egyben az emberi egészség nagy fokú védelmét biztosító felső határértékeket kell megállapítani 2017. július 1-jéig."

2. A 18. lábjegyzet helyébe a következő szöveg lép:

„([18]) A felső határérték az első szintű feldolgozás céljából forgalomba hozott feldolgozatlan gabonafélékre vonatkozik.

»Első szintű feldolgozás« alatt bármely fizikai kezelés vagy hőkezelés értendő, kivéve a szemek vagy azok felületének a szárítása. A tisztítás, többek között a hántolás, a válogatás, valamint a szárítás nem számít első szintű feldolgozásnak, amennyiben a tisztítást és válogatást követően az egész szem épen marad.

Hántolás alatt a gabonafélék erőteljes kefélése és/vagy koptatása értendő.

Amennyiben a hántolást úgy végzik, hogy anyarozs-szkleróciumok is jelen vannak, a gabonaféléket a hántolást megelőzően egy első tisztításnak kell alávetni. A szelelő használatával végzett hántolást az őrlést megelőzően a magvak szín szerinti szétválogatása követi.

Integrált termelési és feldolgozási rendszerek alatt olyan rendszereket kell érteni, ahol a beérkező gabonatételek tisztítása, válogatása és feldolgozása ugyanazon létesítményben történik. Ilyen integrált termelési és feldolgozási rendszerek esetében a felső határérték a feldolgozatlan gabonafélék tisztítás és válogatás utáni, de a feldolgozás első szakaszát megelőző állapotára vonatozik.

Az élelmiszer-ipari vállalkozóknak a HACCP-rendszerükbe ezen kritikus szabályozási ponton egy hatékony nyomonkövetési eljárást kell beépíteniük, ezáltal biztosítva az előírásoknak való megfelelést."